

Семен Дмитриевич Флегонтов аатынан Хадаар орто оскуолатыгар пионерскай тэрлэтэ уларыта тутуу кэмигэр да үлэтин быспатаҕа. Пионерскай дружина герой-пионер Сима Сергеев аатын сүгэр.

Пионерскай тэрлэтэ сыала-сорууга: үөрэнээччилэри инники көлүнө холобургар патриотическай иити, бэйэни салайаныыга үөрэтии, айар дьоһундарын сайыннары, норуот үгэстэригэр, культураныгар эппиэтинэстээх, харыстабыллаах сыһыаннаһыны иити, айылҕаны харыстааһыны өйдөтүү, тэрийи.

Манна 5 — 8 кылаас үөрэнээччилэрэ «Сыккыс» диэн бөлөх буолан үлэлиэхамсыы сылдьаллар. Лидерынан 7 кылаас үөрэнээччитэ Сайаана Дьячковская талыллыбыта. Бу бөлөх үлэтэ-хамнаһа Герой-пионердар ааттарын сүгэр этэрээттэринэн тэррилэн барар.

5 кылаас этэрээтэ Марат Казей аатын сүгэр, 6 кылаас этэрээтэ — Лена Голиков, 7 кылаас этэрээтэ — Зина Портнова, 8 кылаас этэрээтэ — Валя Котик. Этэрээттэр бары тус-туһунан речевкалаахтар, ырыалаахтар уонна девизтээхтэр.

Ыйга биридэ пионерскай дружина сбора үөрүүлээх быһыыга-майгыга ытыллар. Пионердар аһымал акцияларга, ветераннарга, кырдыабастарга аһымат тимуровскай операцияларга, нэһилиэк историятын үөрэтиигэ поисковой үлэ-

лэргэ көхтөөхтүк кытталлар.

Саамай күүтүүлээх, долгутуулаах түмүү — Владимир Ленин аатынан пионерскай тэрлэтэ төрөөбүт күнэ. Бу бырааһынныкка оҕолор айылҕа тахсан элбэх этаптаах «Зарница» диэн байыаннай-спортивной оонньууга күрэхтэнэллэр. Төрдүс кылаастары пионерга ылыы, араас конкурстар эмиэ олус тэрээһиннээхтик, өрө көтөбүллүүлээхтик бараллар.

Түмүгэр кутаа уоту пионерскай хамсааһын бастыгһа уматаллар. Бастыгһа пионердарынан Саха Неустроева, Кристина Иванова, Айыына Мишкина, Дайаана Давыдова, Ваня Николаев, Артур Ноговицын, Лида Гоголева, Стас Андросов, Дима Ноев, Ваня Лукин уо.д.а. буолаллар.

Пионердар үөрэби билиилэрэ 100%, хаачыстыбата — 48%. Араас таһымнаах олимпиадаларга, аабыларга, спортивной күрэхтэһиилэргэ, конкурстарга кытталлар.

Үөрэх сылын түмүгүнэн бастыгһа үөрэхтээх активист-пионерга «герой-пионер Сима Сергеев аатынан лауреат» диэн үрдүк аат ингириллэр. Семен Дмитри-

ХАЙДАХ ОЛОРОҔУН, ПИОНЕРСКАЙ ДРУЖИНА?

Герой-пионер Сима Сергеев аатын үрдүктүк тутан

евич Флегонтов аатынан Хадаар орто оскуолатыгар пионерскай дружина олоҕо ити курдук быланнаахтык үлэлиир-хамсыыр.

Sakhakpf

Симаны уруһуйдуубут

Сэрчиттэн күүтүүлээх илииттэн өлбүт пионер Сима Сергеев геройдуу быһыытын саха дьоно бары билэллэр. Ити быһылаан Чурапчы оройуонун Уорбатыгар 1942 сыл бэс ыйын 20 күнүгэр тахсыбыта.

1988 сыл тохсунньу 29 күнүгэр Сима Сергеев сүрдүк аата Владимир Ленин аатынан Бүтүн Союзтаагы пионерскай тэрлэтэ Бочуотунай кинигэтигэр киллэриллибитэ. Эмиэ ити сыл Чурапчы оройуонун Хадаар нэһилиэгин Уорба учаастагар саха Павлик Морозовыгар нааматыннык үөрүүлээх быһыыга-майгыга аһыллыбыта.

Симаҕа нааматынныгы арыыйы

Мин 1975 сыллаахха Бүлүү педагогическай училищатын бүтэрэн баран Чурапчы оройуонун Хадаар аҕыс кылаастаах оскуолатыгар үнүс кылаастарга учууталлыы кэлбитим. Директор Михаил Михайлович Дюдорев иккис идэм «пионер баһаатайа» диэн дипломнар суруллубутун көрөн баран, дружина баһаатайынан хос үлэ быһыытын анаабыта. Оскуолабытыгар 180-ча оҕо үөрэнэр. Пионерскай дружина түөрт этэрээтигэр

Күндүтүк саныыбын

90-ча пионердааҕа. Хас биридэи этэрээт 4 — 5-тии звенолааҕа. Этэрээттэргэ производственной баһаатайдар — саһыл иитээччилэр, дайааркалар, рабочаидар уо.д.а. — үлэлииллэр.

Пионерскай үлэни дружина советын бэрэссэдээтэлэ уонна чилиэннэрэ салайаллар. Нэдиэлбэ биридэ үлэ былаанын бигэргэтэллэр.

Бээтинсэ айыы оскуола оҕолоро пионерскай формалаах кэллэр. Сборга рапорт кэнниттэн мин үлэ хайа хайысханан барбытын, ситиһиллэри кытта билиһиннэрэрим. Онтон этэрээттэр сбордарыгар тарҕаһаллар. Кинилэр тус-туска речевкалаах, девизтээх, ырыалаах маршировкалаан киирэллэрэ тахсаллар.

Улахан пионерскай сбор — бу пионердарга бырааһыннык. Сбордар чочу темаалаах, сыаллаах-соруктаах ытыллар. 15 Союзнай

республикалар оҕолоро суругунан доһордоһоллор. Биһиги пионердарбыт Киргизия оҕолорун кытта суруйсаллар. Биридэ онно күүлэйдээн кэлбиттэрэ.

Пионерскай үлэ маршруттарынан ытыллар. ССРС пионердара бары биир сыаллаах үлэлиирбит. Дружина советын бэрэссэдээтэлинэн Рита Степанова уонна Вера Григорьева үлэлэбиттэрэ.

Пионер күнүгэр айылҕа тахсан кутаа отторбут, үлэбит түмүгүн таһаарарбыт. Сана оҕолору пионерга киллэрэбит. Араас элбэх күрэхтэһиилэр буолаллар. Сборбут кутаа тула олон «Взвейтесь кострами» ырыанан түмүктэнэр. Ол кэмнэби пионердар олус бэрээдэктээх, толоругас этилэр.

Светлана ДАВЫДОВА, Чурапчы улуһун Хадаара.

1942 сыл бэс ыйын 22 күнүгэр пионер Сима колхоз баайын көмүскээн, тэнэ суох хапсыһыыга уоруйах Григорьев Н.А. илииттэн кыбыллы өлөрүллүбүт. Уолчаан өлөрүллүтүн туһунан бэс ыйын 23 күнүгэр фельдшер Матрена Николаевна Кулаковская медицинскэй түмүктээһини онорбута. Уорбага үүт

ферматыгар Сима сэймэктэммит сиригэр ити күн сельсовет исполкомун бэрэссэдээтэлэ, ССКП чилиэнэ, Үлэ Кыһыл Знамята орден кавалера Петр Кузьмич Дьячковскай уонна маны көрбүт дьон — биригэдьиэр Александра Егоровна Дьячковская, нолуок хомуйааччы Анна Николаевна Хоютанова акт онорон милицияга

түһэрбиттэрэ.

Сима Сергеев хорсун быһыытын туһунан С.В. Федоров «Симэ» диэн очерката, С.Ф. Софронов «Симэ туһунан сэгэн» поэма, А.Л. Габышев «Симэ» драмата, В.В. Яковлев «Айаным умсулгана» уо.д.а. республика араас хаһыаттарыгар, сурунаалларыгар бэчээттэммиттэрэ.

Газета «Коммунист» выходит два раза в месяц. Зарегистрирована в Саха-Якутском территориальном управлении Министерства РФ по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций. Рег. ПИ № 19-0446. Индекс: 31842. Заказ № 372

Редактор А.И. ГАВРИЛЬЕВ. Зам. редактора, отв. секретарь Г.Г. МОХНАЧЕВСКАЯ. Учредитель — ЯРРО политической партии «КПРФ». Адрес: г. Якутск, ул. Октябрьская, 3. Тел. 36-49-97. E-mail: mgm_2004@mail.ru Объем 3 п.л. Тираж 3000 Цена договорная.

Офсетная печать выполнена ОАО «Медиа-холдинг «Якутия». г. Якутск, Вилюйский переулок, 20. Подписано в печать: 14. 02. 14. По графику: в 16.30. Фактически: в 16.30.